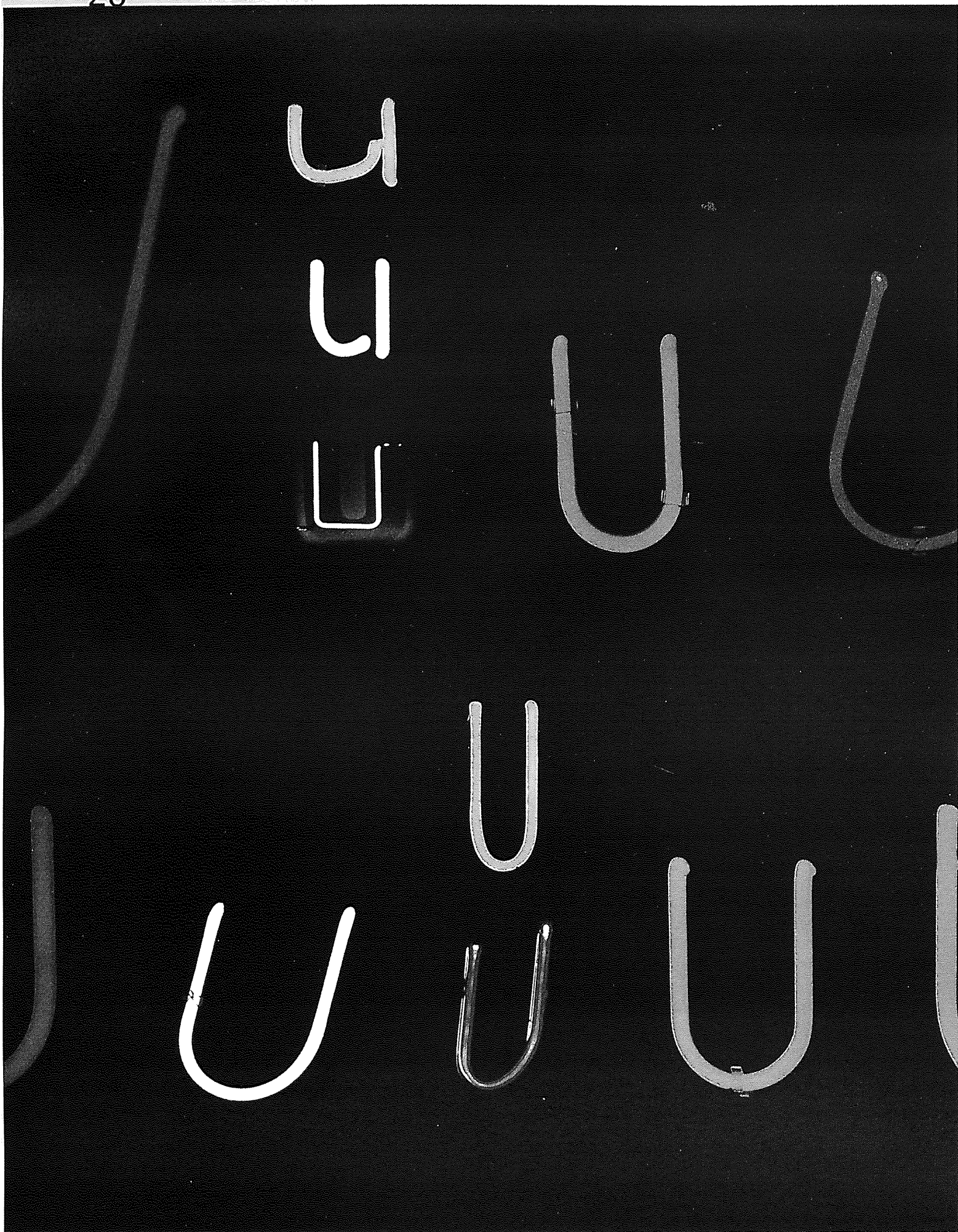

Mysterieuze Theory U: Iets voor u?

In oktober was Otto Scharmer, de auteur van het boek Theory U, in Amsterdam. Op uitnodiging van Cordes vulde hij samen met inleiders van deze organisatie een dagprogramma voor geïnteresseerden. De theorie behandelt een management- en leiderschapsstijl die uitgaat van 'authenticiteit'. Omdat de benadering in sterke mate gericht is op bewustwording en gedragsverandering lijkt de werkwijze ook relevantie te hebben voor bemiddelaars en consulenten. Wij stuurden er een van onze redactieleden op af om eens te kijken wat deze theorie u nu precies zou kunnen bieden in uw dagelijkse werk.

Door Roel Cremer

Centraal in de mysterieuze Theory U staat het doorlopen van een verandertraject. Dit kan een verandertraject in een organisatie zijn, maar ook een persoonlijk verandertraject of, voor ons waarschijnlijk het meest interessant, een verandertraject voor onze cliënten. Zo'n verandertraject noemt Otto Scharmer 'het doorlopen van de U-curve'. In het proces moet een zogenoemd 'tipping point' bereikt worden door het loslaten en openstaan voor een nieuw pad, bijvoorbeeld de weg naar werk. Dat klinkt mooi, maar hoe doe je dat precies? Dat doe je door het aanspreken van kernwaarden van de werkzoekenden. Bij het bereiken en kunnen benutten van kernwaarden bij werkzoekenden kunnen consultants en jobcoaches een belangrijke rol spelen.

Kernwaarden vinden

Scharmer legt uit hoe je deze kernwaarden kunt vinden door aansprekende voorbeelden uit zijn eigen leven en cases uit de praktijk. Door iemand te laten ontdekken waarom hij of zij iets doet, of juist niet doet, kan diegene ontdekken wat de basis is van zijn of haar handelen. Hiervoor moeten de

volgende vragen gesteld worden: wie ben ik echt, welke competenties heb ik, wat hoort echt bij mijzelf en wat is door anderen 'toegekend'. Dit noemt Scharmer 'Myself'. Daarnaast kun je ook stilstaan bij wat Scharmer 'My-work' noemt. Dit zijn de persoonlijke doelen waaraan je wilt werken, zoals

methodiek bij het begeleiden van uw cliënten, dan is het onvermijdelijk dat zij 'de reis' aankunnen en durven'. De theorie zal zeker niet geschikt zijn voor elke consulent. Scharmer haalt in dit verband een citaat aan dat zegt: het slagen van een interventie staat en valt met de 'interior condition' van de facilitator.

De theorie loopt het risico niet door iedereen begrepen te worden

bijvoorbeeld het gaan deelnemen aan het arbeidsproces.

Het gedachtegoed van Scharmer loopt het risico niet door iedereen begrepen te worden, omdat taal soms ontoereikend is. Zo gebruikt Scharmer woorden zoals 'presencing' en 'absencing'. Vage begrippen waar moeilijk een voorstelling bij te maken is. Ook de oefeningen hoeven niet op ieders sympathie te rekenen. Dit kwam tot uitdrukking tijdens de oefeningen in het middagprogramma waar duidelijk werd dat een deel van de deelnemers zich afzijdig hield. Er was duidelijk wat onwennigheid bij de deelnemers om 'verbinding te krijgen met persoonlijke waarden'. Als u als consulent wil werken met de

Hier ligt een belangrijke les die wellicht van toepassing is op elke bemiddeling, de werkwijze en de (theoretische) achtergrond moeten aansluiten bij de competenties van de bemiddelaar.

Geen onderbouwing

In een kort gesprek met Otto legde ik de vraag voor hoe hij zijn theorie plaatst in een meer fundamenteel raamwerk waar theorievorming en onderzoek aan de orde zijn. Zoals hij ook al in zijn documenten zegt is het daar te vroeg voor, de theorie wordt gedragen door ervaringen, 'it's work in progress'.

Roel Cremer is lid van de redactieraad van Aan de slag.